

Mødet den 10. Marts 1927.

Fraværende: J. Chr. Møller og J. Perregaard.

1. (J. Nr. 671—1929). Indenrigsministeriets Godkendelse af, at Rentefoden af en til Aarhus kgl. Borgmesterembede skyldig Kapital forhøjes til 5 % p. a.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 71—1926. Indstilling fra Budgetudvalget om Fastsættelse af Promillerne efter § 3 i Loven af ³¹/₈ 1926 om kommunale Ejendomsskatter, samt af det skattefri Fradrag.

Udvalget indstiller, at de omhandlede Satser fastsættes for den 4-aarige Periode fra ¹/₄ 1927 uforandrede som i Aaret 1926—27, saaledes:

For kommunal Ejendomsskyld.....	4,1 ‰
For Grundskyld	5,4 ‰
Skattefrit Fradrag 5000 Kr. pr. Ejendom.	

Borgmesteren forelagde Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 681—1926). Indstilling fra Havneudvalget om Nedsættelse af Lods- og Litzenpengene.

Følgende Indstilling forelaa:

»Da de for Tiden gældende Takster for Lods- og Litzenpenge — se vedlagte Havne- og Brotakst for 1925—30, Afsnit III, Side 22,

hvilke Takster har været gældende siden $\frac{1}{4}$ 1924 — har givet Aarhus Lodseri en Indtægt af ca. 90000 Kr. pr. Aar i 1925 og 26, og derved har givet et Overskud til Havnekassen paa 19300 Kr. og 16700 Kr. pr. Aar, henholdsvis 1925 og 26, har man foretaget en Sammenligning imellem Taksterne her og Gennemsnittet af Sommer- og Vintertaksterne for Lodserier i Frederikshavn, Korsør, Helsingør og København (fra Reden til Frihavnen), hvor Besejlingsforholdene er nogenlunde de samme som her, og man er kommen til det Resultat, at Lodspengene her synes at være vel høje for Fartøjer paa 2000 N. R. T. og derover, men forholdsvis lave for mindre Skibe. Da det ikke er Meningen, Havnen skal tjene paa det kommunale Lodseri, vil man anbefale, at Lodspengene reguleres saaledes:

					For Ind- gaaende	For Ud- gaaende
Pr. Netto-Ton af Fartøjets første	1000 N. R. T.	5 Øre	3 Øre			
» » » » » næste	1000 »	4 »	3 »			
» » » » » »	500 »	3 »	2 »			
» » » » » »	500 »	2 »	1 »			
» » » » » »	øvrige Tonnage	1 »	1 »			
samt at Litzenpengene samtidig nedsættes fra 4 Øre til 3 Øre pr. N. R. T.						

Beregnet paa Basis af Regnskaberne for 1925 og 26 vil Lodseriet da faa følgende Indtægter pr. Aar:

Lodspenge ca. 40000 Kr. (imod ca. 45000 Kr. efter nugl. Takster)
 Litzenpenge » 33500 » (» » 45000 » » » »)

Ialt ca. 73500 Kr. (imod ca. 90000 Kr. efter nugl. Takster)

Den samlede Nedsættelse andrager altsaa omtrent 20 %.

Og da Lodseriets Jolle- og Pensionskasse beregnet paa Basis af en samlet Indtægt af ca. 70000 Kr. pr. Aar begge vil give Overskud, medens Lodserne vil faa fuld Maksimums-Løn

foruden 10 % af et Overskud paa ca. 4900 Kr., skulde en saadan Regulering og Nedsættelse for de for Lodseriet gældende Takster altsaa være økonomisk forsvarlig.

Man tillader sig derfor at indstille til det ærede Byraad at søge Ministeriet for offentlig Arbejders Approbation paa, at Havne- og Bro-takstens III Afsnit »Andre Bestemmelser« ændres fra 1. April d. A. at regne saaledes:

A. Lodspenge.

Ethvert Skib, som forlanger eller benytter Lods, betaler pr. Netto-Ton:

					For Ind- gaaende	For Ud- gaaende
af Fartøjets	første 1000 N. R. N.	5 Øre	3 Øre			
»	» næste 1000	» 4	» 3	»		
»	» 500	» 3	» 2	»		
»	» 500	» 2	» 1	»		
»	» øvrige Tonnage	1	» 1	»		

B. Litzenpenge.

For Vagthold og indre Vagttjeneste betales af alle Skibe pr. Netto-Ton..... 3 Øre

Dog er fritagne:

- Indenbys Skibe under 45 Tons i Indenrigsfart.
- Skibe, der anløber Havnen uden at losse eller lade.
- Skibe i Fart indenfor Tolddistriktet samt paa Ebeltoft Tolddistrikt, Samsø, Thunø og Sejro.
- Baade, der ikke er brændt til Læstedrægtighed.«

B o r g m e s t e r e n pegede paa, at der i Aviserne havde været meget Skriveri om, at Aarhus Havne-takster var for høje. Udvalget havde saa under søgt Forholdet andre Steder, idet man havde lagt Statens Lodstakster til Grund for Beregningen og som Mønster taget Frederikshavn og Københavns Frihavn. Den foreslaaede Ændring vilde med-

føre en formindsket Indtægt paa ca. 17000 Kr., og Taleren vilde anbefale at tiltræde Forslaget om Nedsættelsen.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 674—1926). Indstilling fra Boligkontrollen om Opretholdelse af Boligrestriktionerne.

Følgende Indstillinger forelaa:

»Da de Restriktioner, som er gældende i Aarhus i H. t. Boligloven af 1925, udløber til 1. Maj d. A., skal Udvalgets Flertal (Bernt Jensen, H. J. Baden og Andr. Bitsch) under Hensyntagen til, at der endnu hersker betydelig Boligmangel her i Byen, hvilken Mangel i ikke ubetydelig Grad vil forøges derved, at Husvildeafdelingen paa Fodfolkskasernen efter Forlangende af Krigsministeriet skal rømmes i Løbet af Sommeren, henstille til Byraadet, at der indsendes Andragende til Regeringen om, at der maa blive givet Aarhus Byraad Ret til at lade Boliglovens § 25, sidste Punktum, jfr. samme Lovs § 12, værende gældende i Aarhus Kommune fra 1. Maj 1927 til 1. Maj 1928.«

»Udvalgets Mindretal (P. Baunsgaard, og H. P. Salling) anser det for heldigst, hvis alle Restriktionerne vedrørende Boligforholdene nu bortfalddt, men vi skal dog udtale, at vi vil finde det meget uheldigt, hvis Indflytningsbestemmelserne bortfalder i Aarhus, men oprettholdes i Nabokommunerne, og da vi har bragt i Erfaring, at disse agter at indsende Andragende til Regeringen om nævnte Bestemmelsers Bibeholdelse, kan vi efter Omstændighederne tiltræde Flertallets Indstilling.«

Bernt Jensen forelagde Sagen. Boligloven af 1925 udløb 1. Maj 1927, og efter hvad der var oplyst i Byraadet, var der nogen Sand-

synlighed for, at de Byer, som ønsker at beholde Restriktionerne m. H. t. Indflytning i nogen Tid endnu, ved en Henvendelse til Regeringen kan faa Tilladelse dertil. Fra Boligudvalget forelaa 2 Indstillinger, men man var i Realiteten enige. Forholdene i Aarhus havde ganske vist bedret sig, men Kommunen kunde sikkert have Interesse af at beholde Bestemmelsen 1 Aar endnu, og særlig efter at man havde maattet gaa ind paa at rømme Fodfolkskasernen til Sommer. Taleren vilde derfor paa Udvalgets Vegne anbefale en saadan Henvendelse til Regering og Rigsdag.

H. P. Salling kunde slutte sig dertil, saafremt Nabokommunerne ved Aarhus søger en lignende Tilladelse; men ellers var man imod Restriktionerne.

Borgmesteren syntes ikke, det særlig vedkom Aarhus By, hvorledes Nabokommunerne stillede sig. Her stod man overfor Spørgsmaalet, om Kommunen skal være Herre over Indflytningen, og hvis den blev givet fri, kunde det let medføre et stort kommunalt Boligbyggeri. Et saadant burde helst undgaas, og Taleren vilde derfor anbefale, at man enstemmig tiltræder Indstillingen.

Bernt Jensen havde forespurgt Sogneraadene i Nabokommunerne, om de var interesserede i Forholdet, og de skulde behandle Spørgsmaalet i deres første Møder. Aarhus burde dog næppe gøre sig afhængig af deres Beslutninger, og der skete ikke noget ved at forlænge Bestemmelsen. Hidtil havde Kommunen ikke misbrugt den, og skulde Forholdene bedre sig, havde man jo Lov at lempe Bestemmelserne.

H. J. Baden vilde meget anbefale at indsende Andragendet, ogsaa uden den nævnte Klausul. Hvis Nabokommunerne beholdt Restrik-

tionerne, men Aarhus ikke, vilde det let blive en Kalamitet, og skulde de andre Kommuner ikke faa dem forlænget, vilde det blot blive en Fordel for Aarhus. Der var vist tilstrækkeligt af store Lejligheder, men ikke af smaa, og det vilde være af økonomisk Betydning for Kommunen at opretholde Restriktionerne lidt endnu.

H o l s t - K n u d s e n havde den Anskuelse, at Loven helst burde ophøre nu, men hvis Nabokommunerne fik Ret til at nægte Indflytning, og Aarhus Kommune ikke, kunde det blive katastrofalt for Byen, og under Forudsætning af, at Nabokommunerne beholder Bestemmelsen, kunde man sikkert enstemmig tiltræde Andragendet. Men hvis det ikke var Tilfældet, kunde den borgerlige Gruppe ikke stemme derfor. Der kunde nok tænkes en større Indflytning til Aarhus, hvis Bestemmelsen falder bort; men samtidig maatte det slaas fast, at Kommunen ikke har nogen Pligt til at skaffe Boliger til andre end dem, der falder ind under Forsørgelsesvæsenet, og saa var Faren for kommunalt Byggeri ikke saa stor. Boligrestriktionerne burde nu helst falde bort alle Steder.

M. B r a m m e r mente, at som Forholdene laa, blev Aarhus nødt til at søge en Forlængelse af Restriktionerne, særlig hvis Nabokommunerne fik Lov at beholde dem. Man burde derfor sikre sig i Tide, og hvis Bestemmelsen faldt bort i de andre Kommuner, blev det en Fordel for Aarhus.

A n d r. B i t s c h havde troet, at hele Byraadet i Kommunens Interesse var gaaet med til en saadan Henvendelse. Taleren forstod ikke, hvorledes Landsretssagføreren vilde praktisere sit Standpunkt, om man skulde vente med et søge, til Nabokommunerne havde faaet Tilladelsen. Hvorvidt det

offentlige var forpligtet til at skaffe Boliger, berørte egentlig ikke denne Sag.

Flertallets Indstilling vedtoges med 12 Stemmer mod 7.

5. (J. Nr. 31¹²¹—1926). Andragende fra Murermester E. M. Nøhr om kommunalt Tilskud til et Byggeforetagende paa Hjørnet af Vestergade og Vesterallé.

Der bevilgedes et Beløb paa ialt 2850 Kr.

6. (J. Nr. 31¹²⁰—1926). Andragende fra Olaf Henriksen om kommunalt Tilskud til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 85 bi af Markj.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler, at der ydes et Tilskud paa 600 Kr. paa Betingelse af, at Planen ændres som af Stadsarkitekten foreslaaet, og at de to Lejligheder ikke uden Byraadets Samtykke maa sammenlægges til een.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 31¹¹⁹—1926). Andragende fra J. Kirkegaard om kommunalt Tilskud til en Villa ved Brendstrupvej.

Der bevilgedes 600 Kr. paa Betingelse af, at Lejlighederne ikke uden Byraadets Samtykke maa sammenlægges.

8. (J. Nr. 621—1926). Forespørgsel fra Tømrermester Chr. N. Withen, om Kommunen vil yde Bidrag til Tilvejebringelse af en Passage fra fra Fredenstov til Fiskergade.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Erklæring:

»Udvalget skønner ikke, at den paatænkte Trappeforbindelse fra Fredenstov til Fiskergade er af saa stor Betydning for den offentlige Færdsel, at den kan motivere noget Tilskud fra Kommunens Kasse.

Derimod maa Andrageren formentlig kunne regne med sædvanligt Byggetilskud og Statslaan til det planlagte Byggeforetagende, for saa vidt de sædvanlige Betingelser herfor er til Stede.«

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen og anbefalede at svare Andrageren overensstemmende dermed. Ved Ombygningen af Huse plejede man dog kun at give kommunalt Tilskud til det Antal Lejligheder, som fremskaffes udover det Antal, der blev nedrevet.

Indstillingen vedtoges.

- 9, (J. Nr. 660 og 661—1926). Andragender om Til-ladelse til Udvidelse af Køreplanerne for Omnibus-ruterne Aarhus—Skaade, Aarhus—Brabrand, Aarhus—Vejlby, Aarhus—Odder og Aarhus—Grundfør. Anbefaledes.
10. (J. Nr. 679—1926). Andragende fra »Samaritanen« om Tilskud.
De paa Budgettet opførte 2000 Kr. bevilgedes.
11. (J. Nr. 400—1926). Andragende fra Den danske • Hospitalsfond i Hamborg om Tilskud.
Forsørgelsesudvalget tog Sagen tilbage.
12. (J. Nr. 365—1926). Skrivelse fra Foreningen til lovordnet Udryddelse af Rotter om Forevisning af en instruktiv Film »Rotten« i Aarhus.
B o r g m e s t e r e n erindrede om, at Sagen tidligere havde været i Byraadet, og antagelig saa man vedblivende saaledes derpaa, at Kommunen ingen Interesse har af at faa en saadan Film frem.
Kunde ikke tiltrædes.
13. (J. Nr. 31⁸⁶—1926). Andragende fra Tømrrermester P. Chr. Pedersen om kommunalt Tilskud til et Byggeforetagende ved Lundingsgade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler overensstemmende med Stadsarkitektens Erklæring et Tilskud paa ialt 13050 Kr.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at naar der var foreslaaet et noget større Tilskud end normalt, laa det i, at han søgte allerede i Fjor, men da han paa dette Tidspunkt ikke kunde faa Statslaan, blev Arbejdet udsat.

Indstillingen vedtoges.
